

За досліджуваний період (серпень-вересень 2022 р.) було обстежено і в подальшому проліковано 26 тварин.

Із дослідного матеріалу хворих тварин були виділені декілька основних видів мікроорганізмів, а саме *Staphylococcus intermedius* (11 випадків), коагулазонегативні стафілококи (9 випадків), гемолітичні стрептококи (3 випадки), грам негативні палички *Pseudomonas aerogenosa* (5 випадків), *Proteus mirabilis* (випадки), *E.coli* та *Klebsiella spp.* (9 і 5 випадків відповідно), із дріжджів найчастіше виділяли *Malassezia hidermatis* (14 випадків). Отити за участю дріжджових грибів роду *Candida* зустрічалися значно рідше (3 випадки). За нашими даними вони з'являлися після тривалого і безуспішного застосування антибіотиків при лікуванні отитів. Лідером серед бактеріальних чинників були бактерії роду *Staphylococcus*.

Крім того, результати наших досліджень показали, що мікроорганізми при зовнішніх отитах виділялися найбільш часто в асоціації «гриби – бактерії», причому, основними асоціантами були гриби роду *Malassezia* і стафілококи, які домінували за різних форм перебігу захворювання.

Отже, успіх лікування хворих тварин із зовнішнім отитом, залежить від комплексного впливу на основні і первинні чинники, і обов'язкове усунення мікроорганізмів (бактеріальна чи грибка інфекція).

УДК 639.11/16

МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОБУТИХ (ВИЛОВЛЕНИХ) МИСЛИВСЬКИХ ТВАРИН

Михайлютенко С.М., кандидат ветеринарних наук, доцент

Тенянюк М. О., здобувач вищої освіти ступеня магістр

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

(e-mail: sv_81@ukr.net)

Актуальність проблеми. На території сучасної України мисливство розвивається протягом декількох тисячоліть поспіль, має багатотисячолітні традиції. Це обумовлено сприятливими природно-кліматичними умовами, достатком лісових масивів, лугових і степових територій та працьовитістю й вправністю українських господарів.

Мисливське господарство в Україні ведеться на площі 38,7 млн. га, з яких 24,3 млн. га (62,7 відсотків) надано в користування організаціям Українського товариства мисливців та рибалок [1, 2].

Відома, що зазначений напрямок є сферою суспільного виробництва, основними завданнями якої є охорона, регулювання чисельності диких, в тому

числі промислових тварин; використання та відтворення мисливських тварин; надання послуг мисливцям щодо здійснення полювання, розвитку мисливського собаківництва.

Нині дана галузь економіки України відноситься чи не до єдиної, яка має особливості розвитку, що сформовані ще з давніх часів. Незважаючи на внутрішньо-економічні проблеми нашої держави, зумовлені анексією Автономної Республіки Крим, пандемією COVID-19 та війною російської федерації проти України, мисливство в період кризи дозволить збільшити обсяги продуктів харчування. Вона спроможна у певній мірі доформувати продовольчу безпеку країни; сприяти ефективному розвитку суміжних галузей сільського господарства. Водночас підтримувати розвиток сільських територій за допомогою самозайнятості сільського населення, а також забезпечувати надходження до державного і місцевих бюджетів за рахунок розвитку агробізнесу; сплати відповідних податків та легалізації ринкових операцій суб'єктів господарювання [2, 3].

До основних ресурсів відносять: мисливські угіддя (ринок продукції лісо-вирощування); послуги, що сприяють розвитку мисливського господарства (ринок продукції лісогосподарського виробництва), та продукцію полювання (ринок продукції лісозаготівель) [4].

До основних функцій мисливства відносять розведення тварин та пернатої дичини, які в свою чергу надають різноманітні види сільськогосподарської продукції, а саме: м'ясо, жир, субпродукти, роги та ікла копитних тварин. Продукція широко використовується у різних галузях промисловості, а також у медицині, в тому числі в фармакології [1, 4].

У зв'язку з цим набуває особливої актуальності розгляд і впровадження ряду нормативних документів щодо концепції розвитку мисливського господарства в Україні, в тому числі експертизи туш диких промислових тварин та пернатої дичини.

Матеріали та методи досліджень. У процесі дослідження використано загальноприйнятні методи й прийоми: сукупність наукових прийомів абстрактно-логічного методу для опрацювання теоретичних положень та аналізу ситуації на ринку мисливства; статистичний – здійснення оцінки ринку.

Результати досліджень. Проаналізовано кількість добутих (вилучених) мисливських тварин за 1991 – 2020 роки. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях. За даними Державної служби статистики України кількість добутих копитних тварин свого піку сягало у 1991 році (17,2 тисяч голів). До 2005 року простежувалась тенденція до зниження видобування (6800). Впродовж 2017-

2019 рр. коливалась в межах 13000 – 13200 гол. Водночас серед добутих хутрових звірів показники варіювали від 210,9 до 213,6 за вищезазначений звітний період. Максимум зафіксовано у 2000 році – 386,1 тис. гол. Експерти підраховали, що кількість пернатої дичини у 2008 році нараховувала 2164,6 тис. голів, а в 2014 р. знизилась до 1479,1. За 2017-2019 рр. загальні показники мали тенденцію до збільшення 1702,5 [3].

Разом з тим серед мисливських копитних тварин, добутих у 2020 році, найбільший відсоток мали козулі – 78,79, другу позицію відведено кабанам – 15,91, а третя – у оленя благородного (3,03). Інші види добутих (вилучених) тварин між собою розділили 2,27 %. Слід зазначити, що на прилавках супермаркетів м. Полтави, представлено найбільший відсоток консервів та м'ясопродуктів, саме з дикого кабана та козулі. Тому вимоги до ветеринарно-санітарного огляду туш диких промислових тварин та пернатої дичини в системі належної виробничої та гігієнічної практики, які затверджені ще у 2011 році, потребують перегляду та доповнень, тому що використання продуктів забою в їжу людям несе загрозу, у вигляді отруєнь та захворювань різної етіології.

Висновки. Мисливство – одне із ресурсних і водночас неоднозначних напрямів національного тваринництва. Дана галузь функціонує в досить непростих економічних умовах; накопичився цілий спектр фундаментальних проблем, які потребують доопрацювання.

Література

1. Проект концепція розвитку мисливського господарства в Україні на період 2021-2025 роки. URL: <https://forest.gov.ua/regulatoryna-diyalnist/proekti-regulatorynih-aktiv/proekt-rozporoyadzhennya-kabinetu-ministriv-ukrayini>
2. Муравйов Ю. В., Гринь Х. Ю. Методологічні основи підготовки нормативів плати за спеціальне використання ресурсів мисливських угідь державних підприємств лісового господарства. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2019. Т. 29, № 8.
3. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/sg/vpt/arh_vpt2021_u.html
4. Синякевич І.М., Дудяк В.С. Концепція національної цінової політики в лісовому господарстві України. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2005. 15(7). С. 145–151.